

Hoofdstuk 3:

Afzet – besluitvorming – achtergrondinformatie m.b.t. de EU

Voordat je begint met een studie over afzet van producten, de besluitvorming in en achtergronden van de EU, is het goed dat je eerst weet over welke landen we het hebben.

Heel veel informatie is natuurlijk te vinden op internet. Met name op www.europa.eu vind je op praktisch elke vraag m.b.t. de EU een antwoord.

1. Inleiding – landen in EU (of niet).

Op de volgende pagina staat een kaart van West-Europa. En dan met namen het deel, wat voorheen het “vrije Westen” was. Daar heerste het zogenaamde kapitalisme. Dat is het gedeelte links van de kartellijn op de kaart.

Rechts van de kartellijn was (tot ongeveer 1990) het zogenaamde “Oostblok”. Daar heerste het communisme. Op deze begrippen komen we in een later opdracht terug.

Opdracht 1:

Noteer de namen van de genummerde landen bij de juiste nummers.
Uiteraard kun je gebruik maken van de informatie op internet”

- Ga naar www.europa.eu
- Kies voor NL: Nederland
- Dan voor
“Over de EU”
en dan “Landen”
- Kies dan
daarna voor “Kaart”

Als het niet lukt, kun je er rechtstreeks naar toe via de link:

https://europa.eu/european-union/about-eu/countries_nl#kaart

2. Wel of niet in EU; wel of niet met de € betalen ?

Er is verschil tussen “bij EU horen” en “met Euro betalen”.

Zwitserland, Noorwegen, IJsland (het “oude West-Europa), (en de “nieuwe” landen Kroatië en Servië) zijn voorbeelden van landen die wel tot Europa behoren, maar niet tot de Europese Unie. Binnenkort Groot Brittannië ook niet meer.

Denemarken, Zweden, Tsjechië, Polen en Hongarije zijn voorbeelden van landen die wel tot de Europese Unie behoren maar (nog) niet met de € betalen

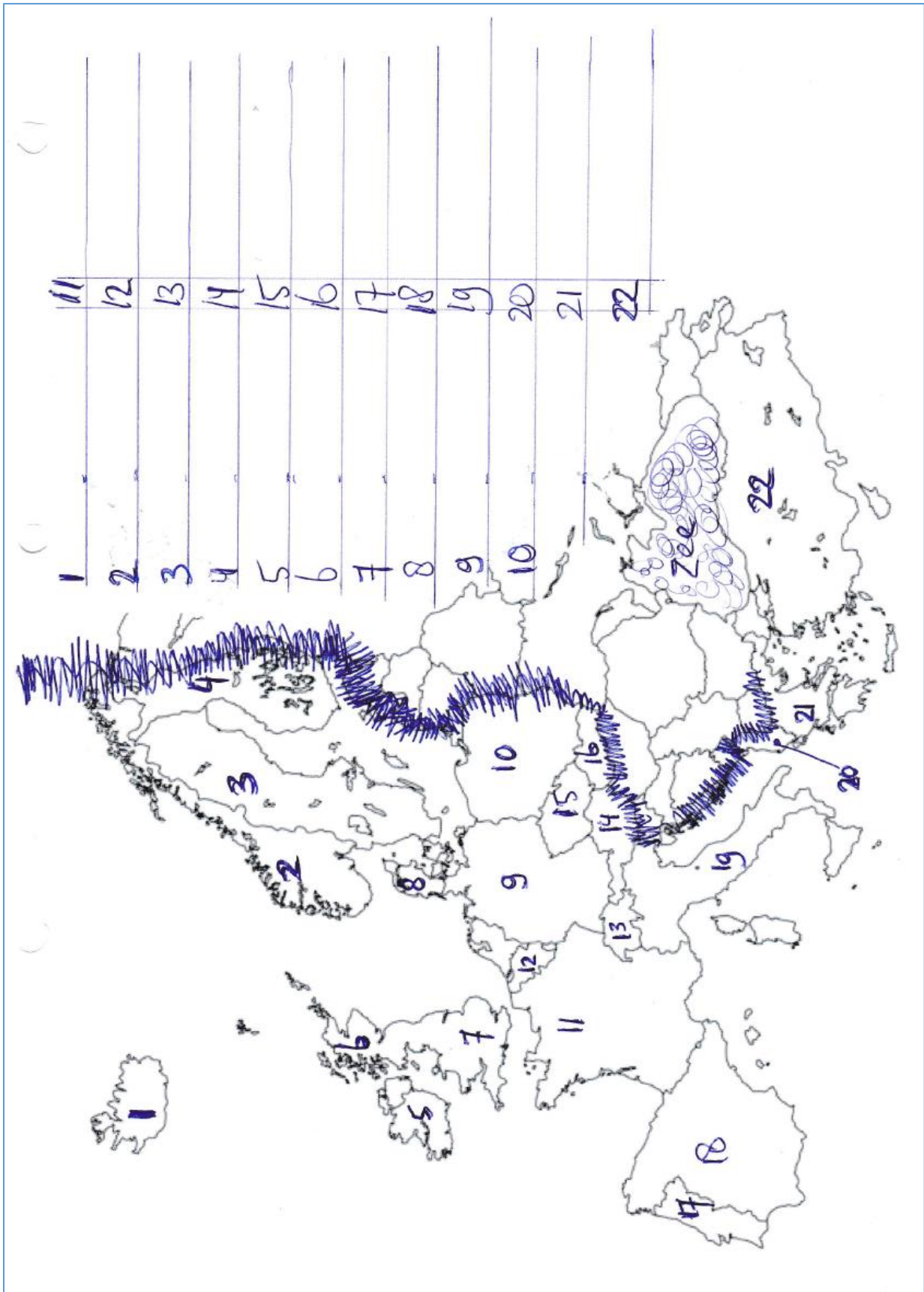
Sommige mensen vragen zich of de EU nog groter moet worden.

De vraag is: wat weegt zwaarder ?

- Het voordeel: méér handelsvrijheid;
groter afzetgebied óf
- Het nadeel: méér concurrentie ?
minder zeggenschap over eigen regels in eigen land?

Sommige doemdenkers stellen: “Nemen de “oostblok-landen” de economie over ?”

Figuur 1: Kaart van Europa, met links van de kartellijn het voormalige "vrije Westen".

3. Ontstaan van de EU

De EU is ontstaan uit een aantal “voorlopers”. Figuur 2 geeft een beeld daarvan.

Figuur 2: Ontstaan van de voorgangers van de EU

1945	Einde Tweede Wereldoorlog. Oprichting Verenigde Naties (VN) . Doel: vrede bewaren door samen te werken.
1951	Oprichting Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) . Deelnemende landen: Nederland, België, West-Duitsland, Luxemburg, Frankrijk en Italië. Doel: vrije handel in kolen, ijzer en staal.
1957	De EGKS-landen richten de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) op. Doel: samenwerken aan vreedzame toepassingen van kernenergie. Dezelfde landen richten ook de Europese Economische Gemeenschap (EEG) op. Doel: werken aan één gemeenschappelijke markt.
1958	Oprichting Europees Parlement . De leden ervan worden benoemd.
1973	Het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken treden toe tot de EGKS, Euratom en EEG.
1979	Eerste directe verkiezingen van het Europees Parlement. Doel: meer invloed van de inwoners van de EEG op de Europese besluitvorming. Eens in de vijf jaar zijn er verkiezingen voor het Europees Parlement.
1981	Griekenland, net een democratie geworden, treedt toe tot de EEG.
1986	Spanje en Portugal treden toe tot de EEG. Ook zij zijn net een democratie geworden.
1992	Oprichting Europese Unie (EU) . Doel: EU-landen werken voortaan niet alleen samen op economisch gebied, maar ook op het gebied van veiligheid, justitie en buitenlands beleid.
1995	Oostenrijk, Zweden en Finland treden toe tot de EU.
2002	Twaalf van de vijftien EU-landen voeren op 1 januari tegelijk de euro in.

Daarna zijn in korte tijd heel veel nieuwe landen toegetreden.

Opdracht 2:

Zoek op internet op welke landen momenteel (2018) lid zijn van de EU. Noteer die in de tabel.

4. Besluitvorming in de EU

Bekijk de DVD over de besluitvorming in de EU. Daarin wordt toegelicht op welke wijze de verschillende organen in de EU werken. Hieronder een samenvatting.

Binnen de EU worden op verschillende momenten door een 4-tal “organen” over regelgeving gediscussieerd en er besluiten over genomen:

- 1) Europese Raad:
 - overlegorgaan van alle staatshoofden / regeringsleiders (president, ministers),
 - ieder ½ jaar is er een andere voorzitter,
 - zetten beleid in grote lijnen uit, brengen onderwerpen in.
- 2) EC: Europese Commissie
 - de “regering” met 27 commissarissen, ieder met een eigen onderwerp. Voorbeelden: vervoer, mededinging, zorg, transport.
 - doen technische uitwerking van beleid (regelgeving)
 - kunnen echter niet iets invoeren in ander land, kunnen een land niets verplichten
- 3) EP: Europese parlement
 - een soort 2^e Kamer: vertegenwoordigen het volk.
 - controleren o.a. de EC (Europese Commissie)
 - worden door inwoners van EU-landen gekozen
 - bekend van de zogenaamde “grote zaal” bij excursies.
- 4) Raad van Ministers (van elk land),
 - Samenstelling is afhankelijk van het onderwerp.
 - keuren voorstellen van EC goed (of af)
 - zorgen uiteindelijk voor invoering in eigen land, voor zover regering en parlement (in Nederland Tweede Kamer) ermee instemt.

5. Duitsland: Vroeger en NU

Na Wereld Oorlog II is Duitsland verdeeld in een West en een Oost-Duitsland. Datzelfde geldt voor Berlijn, de hoofdstad die als een soort enclave midden in Oost-Duitsland kwam te liggen. In Oost-Duitsland ontstonden grote staatsbedrijven in de veehouderij. Deze bedrijven werkten volgens het communistische systeem. Na de omwenteling = val van “de muur” (omstreeks 1990) zijn veel van die bedrijven gekocht door veehouders uit Nederland, West-Duitsland of Denemarken.

Het gebied is nu weer wel “gewoon Duitsland”, maar qua cultuur e.d. is er nog sprake van “oost-Duitse” invloeden. Het is goed wat op de hoogte te zijn van de ontstaansgeschiedenis als je er zaken doet of daar werkt.

DUITSLAND IN VIEREN VERDEELD

Het is 20 april 1945 en Hitler roept Berlijn uit tot frontstad. Een half miljoen Russische soldaten staan aan de stadsgrenzen klaar voor de aanval. Hitler geeft zich niet zonder slag of stoot gewonnen: Berlijn is dagenlang het toneel van hevige gevechten. Vanuit het westen rukken ook de Engelse, Franse en Amerikaanse legers op. Het Duitse leger is niet opgewassen tegen de Geallieerden: op 7 mei 1945 geeft Duitsland zich over. De overwinnaars verdelen Duitsland: in het westen komt een Frans, een Engels en een Amerikaans deel en in het oosten een Sovjetdeel. Hoofdstad Berlijn ligt in het Sovjetdeel en wordt ook verdeeld: West-Berlijn voor de Geallieerden en Oost-Berlijn voor de Sovjet-Unie.

KOUDE OORLOG

Oost-Duitsland staat na de Tweede Wereldoorlog onder invloed van de Sovjet-Unie, net als veel andere Oost-Europese landen, zoals Hongarije, Polen en Tsjechië. In naam zijn deze landen onafhankelijk, maar in de praktijk is de Sovjet-Unie er de baas. In West-Europa hebben de Verenigde Staten veel invloed. Hierdoor ontstaan twee blokken in Europa, een westers kapitalistisch blok en een oosters communistisch blok. Beide zijn bang dat de ander zijn macht wil uitbreiden. De spanningen tussen oost en west lopen soms erg hoog op. Deze strijd krijgt de naam ‘Koude Oorlog’ omdat er bijna nooit wapens worden gebruikt.

TWEE DUITSLANDEN

Oost-Duitsland heet vanaf 1949 de Duitse Democratische Republiek (DDR). De DDR is een communistische staat met Oost-Berlijn als hoofdstad. De drie westelijke delen van Duitsland vormen samen de Bondsrepubliek Duitsland (BRD), een democratie met Bonn als hoofdstad.

Verschillen tussen Kapitalisme en Communisme:

	<u>Kapitalisme</u>	<u>Communisme</u>
Vrijheid van meningsuiting	x	
Verskil in inkomens	x	
Klassenloze samenleving		x
Geen vrijheid van meningsuiting		x
Niet te veel bemoeienis overheid	x	
Gelijke inkomens		x
Democratie	x	
Veel bemoeienis van de overheid		x
Dictatuur		x
Niet iedereen is gelijk	x	

6. Informatie op Internet

Voor de Nederlandse agrarische sector zijn volgende zaken van groot belang:

1. Een zeer groot deel van de productie moet geëxporteerd worden naar andere landen binnen de EU.
2. Een groot deel van de wetten in Nederland is afgeleid van Europese wetgeving. Het is daarom belangrijk om op de hoogte te zijn van hoe besluitvorming in de EU tot stand komt.
3. De Nederlandse agrariër is erg ondernemend. In het buitenland kom je veel Nederlanders tegen, die daar een bedrijf gekocht hebben.

Dit is o.a. van toepassing voor:

- Duitsland: voormalig Oost-Duitsland,
- Spanje: Catalonië,
- Denemarken: Jutland

Om zaken te doen met mensen uit die regio's, is het goed om ook iets te weten over hun achtergronden.

Veel informatie over bovenstaande is te vinden op Internet.

Opdracht 3:

Bestudeer / lees de informatie, die d.m.v. de links in onderstaande tabel getoond wordt.

Nr.	Onderwerp	Link
1	Europese commissie: taak, leden, voorzitter	https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_nl
2	Raad van Ministers	https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/council-eu_nl
3	Europees parlement	https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_nl
4	Europese Raad	https://nl.wikipedia.org/wiki/Europese_Raad
5	Val van de muur	https://nl.wikipedia.org/wiki/Berlijnse_Muur
6	Communisme	https://nl.wikipedia.org/wiki/Communisme
7	Kapitalisme	https://nl.wikipedia.org/wiki/Kapitalisme
8	Catalonië tegen Madrid	http://historianet.nl/maatschappij/7-historische-redenen-dat-catalonie-onafhankelijk-wil-zijn
9	Verdrag van Schengen	https://nl.wikipedia.org/wiki/Verdragen_van_Schengen
10	Symbool vlag Denemarken	https://nl.wikipedia.org/wiki/Vlag_van_Denemarken
11	Cultuur - gebruiken in Spanje	https://nl.wikipedia.org/wiki/Spanje#Cultuur